VELIK ALI PONIZAN

miercuri, 21 septembrie 2022

Izgleda, ništa nije dalje od Isusovih rije i od ovjeka koji se bori za svoju slavu i svoju dominaciju nad drugima.

Ako je išta trajno kroz Evan elje vrednovano i hvaljeno jest poniznost. Dapa e, može se re i da se i Bog pokazuje kao ponizni Bog. Iako vrlo esto govorimo o velikom i mo nom Bogu, bliži bi bio govor o poniznom Bogu. On se trajno pokazuje kao ponizni Bog koji ljubi.

Ni u kojem slu aju poniznost ne zatire osobnost niti našu sposobnost. Poniznost nije za izobli eni princip “sa enja kupusa naopako”. Poniznost je duševno i unutarnje stanje osobe, prema sebi i prema drugome. Jednom rije ju, poniznost je najbolji lijek egoizmu i najve i stimulans altruizmu. Zato je tokom cijele krš anske povijesti poniznost stavljana kao temelj svim vrlinama.

Ona ovjeka razobli uje u lažnosti i napuhanosti, što o sebi i u sebi nosimo. Tek se kroz poniznost možemo istinski spoznati i druge istinski vrednovati. A najbitnije i najvažnije za našu sre u je istinski sebe poznavati i vrednovati. Izgleda da bez poniznosti sve pedagogije ne donose velike rezultate. Poniznost nas osloba a od napuhanosti, da se ne bi umislili da smo bogovi. Nažalost, živimo u civilizaciji koja se baš hrani u napuhanoj posebnosti. Svatko se doživljava kao centar svijeta, a rezultat je da jako puno lažnih bogova hoda našim ulicama.

Ponavljam, poniznost nije nijekanje ovjeka nego istinsko poznavanje i vrednovanje sebe. Poniz-nost nas stavlja na naše istinsko mjesto, a time nam otvara o i da vrednujemo i prepoznajemo druge. Bez poniznosti nema prepoznavanja i uvanja vrednota. Svi smo mi unikati, ali svi nismo jednaki. Svatko ima sve talente (vrijednosti) i adekvatno njima trebamo živjeti. Tek tako možemo biti sretni. Razli itost nije manjak nego vrednota.

Zato trebamo druge priznavati u: asti, ljubavi, dobroti, mo i, mjestu, inteligenciji... Moglo bi se re i jednom rije ju: poniznost je životna nevinost. Zato su ponizni živa slika Boga ljubavi. Ponizni nikome ne smetaju i svima pomažu. Ponavljam, poniznost se uvijek i svugdje vrednovala. To je baza religioznosti i humanosti. Bez poniznosti ne možemo sebe spoznati! Ponizni ovjek dopušta Bogu i ljudima da bude kritiziran u življenju i u svojim idejama. Bog se otkriva samo poniznima, onima koji trebaju Boga i drugog ovjeka.

Ponizni nisu napuhani. “Kad prire ujete gozbu pozovite siromahe... (Lk 14, 112). Time bi se pobje ivalo sebe i svojeg egoizma. A tko prire uje ovakvu gozbu?! I onda nije udno da se ispunjenje Isusove poruke odga a. Nažalost, ovo se ne doga a ni u najkrš anskijim zajednicama. Danas živimo vrijeme koje je opsjednuto ‘prvim mjestom’, i to jako puno razdvaja ljude. A poniznost je osnovica da bi se živjelo bratski i prijateljski. Treba se u sebi osloboditi pa se tek možemo radovati uspjehu i dobru drugoga.

Nažalost, jako smo slijepi na dobro drugoga. Svi. Neki e uza sve priznavanje vrijednosti drugoga, uvijek dodati, ali, ali... i onda ponište navedene vrednote. Ta sljepo a je prisutna i kod onih koji se ‘svega odrekli’. Svega su se odrekli osim sami sebe i svojeg egoizma!? Pa i Stari zavjet proklamira Božju priklonjenost onima koji su ‘na drugim mjestima’, pod injenima (Job 5, 11).

A dolazak Mesije veže se uz siromašne i ponizne, jer su siromaštvo i poniznost nerazdvojivi. U Novom zavjetu Isus se svrstava me u ponizne i siromašne. Došao je da služi, i poziva sve ljude da jedni drugima služe a ne vladaju jedni nad drugima. Znao je Isus koliko je skriven i žilav poriv za vlada-njem i dominiranjem nad drugima. Isusov savjet u današnjem evan elju je pedagoške naravi.

Skoro bi se moglo re i kao lukavo privikavanje na ‘druga mjesta’. Poniznost tako er osloba a od predrasuda i u unaprijed otpisivanje bližnjih. U svakom slu aju možemo sintetizirati Isusov poziv na poniznost u formulu: ovje e, ti si ve i što si niži !

Dr. theol. Davor Lucacela